HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

דקדושת דמים. אין כח בגלל קדושת דמים שלקחה מתרומת הלשכה לגבל בכלי לא קדשה דקדשת קדושת הגוף דמכמתא שנשתכח כח גלו כלי שרת היא: **בטבול יום.** אם נגע בה: **המנחות.** מנחת יחיד: **מועלין בהן משהוקדשו.** דלקדושת דמים בת מעילה היא: **קדשו בכלי.** הניח לעזרה ונתנה בכלי שרת: **הוכשרו.** נגמרה קדושתה ליפסל בטבול יום. וכל לשון הכשר לשון תיקון שמתקנו ומזמינו לכך: **הקומץ.** של מנחת יחיד: **והלבונה.** של מנחת יחיד: **ומנחת כהנים.** שהיו כולן ומינה נקמלת: **ומנחת כהן משוח.** תמיהי כהן גדול שבכל יום מחציתה בבוקר ומחציתה בערב: **ומנחת נסכים.** הבאה עם הבהמה שלשה עשרונים לפר ושני עשרונים לאיל ועשרון לכבש והן כולן כליל: **קדשו בכלי כו'.** והך דפליג לה בתרתי בבי כו' משום דנסיפא ידע מועלין בהן בכל' משום דנסיפא כלי עד שיקרב הקומץ והכהן שכולן כליל קתני בקדושת כלי דידהו ותייבין עלייהס משום נותר וטמא משום טמא. קתני מיהת קטורת וקתני קדשו בכלי וע"כ מתניתין לעיל גבי קדושת מכמתא תנא נפסלת בטבול יום ולא תנא ביאה והכא תנא ליה ס"מ קדושת כלי להכא לאו מכמתא היא אלא כלי שנשמא הקטרה דומיא דקומץ ולבונה ושאר הנשויס כאן עמה מלמא מכמתא לא מקדשא ליה קדושת הגוף: **הואיל ולורפה** (ג) . ליתה מצנה את מלאיתה הלכך אע"ג דקדושת הגוף היא לא מיפסלא בלינה ומיהו מקדשה בכלי ליקרב גזור בה רבנן פסול ליתה למלא אתי לאכשורי בשאר המתקדשים בכלי: **מכל מקום קשיא קדושה שבהן להיכן הלכה.** בין בתמידין בין בקטורת: **לב ב"ד מפנה עליהס.** בשעת לקיחה ללא ליקדשו קדושת הגוף אלא להריכין לשנה וכל מידי לציבור נותנין ב"ד לב: **והא מר הוא דאמר.** במסכת תמורה: **הקדיש וכר נדמיו.** הקדיש ליל לדמיו: **קדוש קדושת הגוף.** ואינו נאכל אלא שהקדישו והוא עלמו רלוי להקריבה אינו יולא מידי מזבח [תמורה לג:]. והכא נמי לאחי מהני תנאה דלב ב"ד כי אמרי נמי יהו לדמיהן קדשי להו לגופייהו: הא

דבשעת הקטרה אין לה קדשו לא וי"ל דהא לא הוה קשה ליה כולי האי דאלי למימר דבקטורת אפילו לא קדשו בכלי נפסלת בטבול יום והא דנקט קדשו בכלי לענין טבול יום לא נקט אלא משום מנחת כהנים ומנחת כהן משוח השאוייס כאן [אבל לעיל דייק שפיר לא קדשו לא מטבול יום דקדשו בכלי קאי מטבול יום וממחוסר כפורים ולינה דאלי"כ בחנם נקט ע"] מדע דהא קומץ נמי אפילו לא קדש בכלי נפסל בטבול יום וממחוסר כפורים ולינה מכי נתקדשה המנחה (ג ו) בשיסה כדקתני לעיל המנחות מועלין בהן והא דתנן קומץ בהדי הנך משום סיפא דקתני ותייבין משום נותר וטמא דקאי אכולהו אבל מלינה פריך שפיר לליבא למימר להוא הדין לא קדשו ונקט קדשו משום מנחת כהנים ותבריירא דע"כ אמאי תנא כלל קטורת בהדייהו ועוד י"ל דהא פשיטא ליה לתלן קטורת נפסלת בלינה משום דמיתה במחשבת שהרי היו עושים חומה במחלת השנה לעורך כל השנה ולא מייתי מהכי מתניתין אלא דשייך פסול ליה בקטורת דאי לאו מתני' ה"מ לתלן שייך בקטורת פסול ליה כלל: **הואיל וצורתה כל השנה כולה.** פי' בקונטרס אתלן מלאיתה משמתה הלכך מע"ג דקדושת הגוף היא לא מיפסלא בלינה מיהו מקדשה בכלי ליקרב גזור בה רבנן ליתה למלא אתי למיכשורי בשאר המתקדשים בכלי ולפי' אי לאפשר לה ליפסל אלא מדרבנן וקשה דבפרק הוליאו לו (יומא דף מח. ושם) גבי רב פפא חציה בחפיסת קטורת מהו ופשיט לה מהא דאמר ר"ע הסלת והלבונה והגחלים והקטורת שאם נגע בטבול יום במקומן פסל את כולן ומדפסיל בטבול יום פסלה נמי ליתה ומדפסלה ליתה פסלה נמי מחשבה והקשה בקונטרס אם לאמתי לא מייתי רחיה מהכא לפסלה ליתה וליכא למימר דהתם מייתי רחיה דמדאורייתא פסלה ליתה ומהכא ליכא לאוקומי דפסלה מדאורייתא דהא לפ"ה דהכא ע"כ לא פסלה אלא מדרבנן לכ"ע לפרש שאני קטורת הואיל וצורתה כל השנה כולה שעיקר מלותה בכך לעשותה כולה בחלת השנה ולאחר קידוש כף לאפשר למיפסלא מדאורייתא כשאר קרבנות ועוד כיון דיש שיעור להקרבת קטורת פרש שחרית ופרש ערבית אין כלי שרת מקדשה (ד) שלא מלאת כדאמרינן בס"פ בולב ועריבה (סוכה דף ב.) מי נמי אין כלי שרת מקדשים אלא בזמן שיפול ליפסל כדאמרינן בס"פ שתי הלחם (מנחות דף ק.) ע"ג דבס"פ בולב ועריבה גריך לומר דמילוי ערב שבת חשיב בזמן לפי שע"ח למלאות בשבת גבי מכמתא חשיב לפסח והשתא אתי שפיר דלא מצי למידק מהכא דפסלה ליתה מדאורייתא אבל מהאי מוכא שפיר דפסלה מדאורייתא מידי דהוה מטבול יום דפסל מדאורייתא מדפסל לפיל ע"י לינוף כלי ואע"ג דטבול יום חמיר דפסיל מצנתה למכמתא קידוש כף חשיב גבי ליתה כנתינה למכמתא לטבול יום ועי"ל דלאו מדפסול טבול יום דייק פסול ליתה אלא כלומר מדפסול ע"י לינוף כלי אלמא גריך הקטרה לכלי דכשהין גריך לכלי אין כלי מגרפו ואפי' הוי לינוף כלי מדרבנן לא גריך לכלי מדאורייתא וכיון דבעי כלי ע"כ פסלה ליתה כדאייק בפרק התכלת (שם דף נא.) על מחבת מלמד שטעונה כלי אי אפי לא מחמוה מיפסלא בלינה אבל קשה דתפשוט מיפשיט דהכא דפסלה דאורייתא דקתני ותייבין עלייהן משום נותר דמשמע דקאי נמי אקטורת ועוד דקתני ופיגול אין בהן לפי שאין להס מתירין ואי לא מיפסלא מחשבה תיפוק ליה דלא פסלה מחשבה: **מכל** מקום קשיא. תימה אי מכמתא מיקדשא קדושת הגוף ע"כ היכי אמר בערכין (דף י.) גבי מכמתא שניקבה (ה) ושטברה ושלחו חומנין מאלכסנדריא של מלריס ותקנוה אמר זוטרה (דף פח.) כלי שרת שנשברו אין מתקנין אותן ושניקבה אין מתיכין לחומה אבל לאין עניות במקום עשירות וי"ל דמכמתא של משה שאני שהיתה מפעמת ביותר וי"מ דוחקי לן היתה כלי שרת אלא שהקטורת היה קדוש קדושת הגוף בדבורו שהיה אומר יהא זה קטורת היה מל עליה קדושת הגוף אבל כתיבה במכמתא שהיה רלוי להקטיר כמו הבהמה שהיה קדושה כשאומר יהא זה לעולה יהא זה למחתת וכי מצני לעיל שאני קטורת דקדושת דמיס היא ס"ק דכשאומר יהא זה לקטורת לא חיל עלה קדושת הגוף: **פר ושעיר של יום הכפורים.** פי' בקונטרס דלכך יצאו אלא חוץ לגבה הבאה אלא משום תרומה יצנה ובפ' שני שעיריס (יומא דף סה.) ליתא למתקנא הכי אלא מתקיין דלא בעינן מדשה אלא למלוה ולעמת דיצאו אלא משום דחייסינן למתקנה:

הוכשרו ליפסל בטבול יום. ות"ת כי לא קדשו בכלי נמי ליפסל בטבול יום מידי דהוה לחולין שנעשו על טהרת הקודש דמיפסל בטבול יום כדמוכח בסוף נזה (דף עח: ושם) דתנן היוצאת על ס טהור מערה מים ליפסל ודייקינן מערה אין נוגעת לא לחולין שנעשו על טהרת קודש כקודש דמו וי"ל דתנא דכאן סבר לא כקודש דמו כחזו לומר דהתם דהרי הוא כמגע טמא מת בקדשים ולא לחולין ת"ל הכא מיירי מדאורייתא וה"ה דמקודס לכן מיפסלי מדרבנן ותם תמהר ת"ל מאי פריך לעיל נימא דקדושת דמיס היא והא דקתני נפסלת בטבול יום היינו מדרבנן וכמשנה לחשונה דהתם דסבירא דכקודש דמו וי"ל דאי מטעם דכקודש דמו מיפסלא בטבול יום ת"ל אפילו לא נתנה במכמתא נמי דכיון דמדרבנן מיפסלא אפי' אינה לוריה להקריב נמי אי שמא קטרת לא מיפסלא משום חולין שנעשו על טהרת קדש ללא שייך בה הא' טעמא כיון דללא בא אלילה היא לגבל לעיל דלמר שפיר וכ"ת כל קדושת דמיס מיפסלא בטבול יום ולא קשה ליה אפי' לא נתנה במכמתא נמי ללא מפסלא קדושת דמיס כל זמן שמחוסר מעשה בגופו להיינו כתיבה והשתא נמי ניחא מה שמקשה לחמאי לא פריך מריבא לתנא לעיל מהך דלמנחות כו' לחייבי הכא ובפ"ג דמעילה (דף ע.) שתי הלחם ולחם הפניס מועלין בהס משהוקדשו קרמו בחנור הוכשרו ליפסל בטבול יום קרמו אין לא קרמו לא ולפי מה שפריטים דקדושת דמיס לא מיפסלא בטבול יום כל זמן שמחוסר מעשה בגופו לא ה"מ למיפרך מריבא לחפילו נתנה בחנור אבל מחוסר קרימה וכשימחט עליהן הזבח אחר הקרימה שהיא לפייה:

אלא מעתה תיפסל בלינה אלמה תנן כו'. פירש בקונטרס לדייק מדקתני לעיל גבי מכמתא טבול יום ולא קתני לינה והכא תנא לינה ס"מ דכלי הכשה לאו מכמתא היא אבל מי לאו הך מתניתין דמייתי מבריית' גופה דמכמתא דקתני טבול יום ולא קתני לא מני למיפרך לתיבה למימר תנא טבול יום וה"ה ת"ת ותקשה ליה מטבול יום דבבריית' קתני דמכי נתנה במכמתא נפסלה בטבול יום ואילו הכא תנן כלי הוכשרו ליפסל בטבול יום דהיינו כלי שנשתכח כדמוכח בסוף נזה (ה ו) בשיסה כדקתני לעיל המנחות מועלין בהן והא דתנן קומץ בהדי הנך משום סיפא דקתני ותייבין משום נותר וטמא דקאי אכולהו אבל מלינה פריך שפיר לליבא למימר להוא הדין לא קדשו ונקט קדשו משום מנחת כהנים ותבריירא דע"כ אמאי תנא כלל קטורת בהדייהו ועוד י"ל דהא פשיטא ליה לתלן קטורת נפסלת בלינה משום דמיתה במחשבת שהרי היו עושים חומה במחלת השנה לעורך כל השנה ולא מייתי מהכי מתניתין אלא דשייך פסול ליה בקטורת דאי לאו מתני' ה"מ לתלן שייך בקטורת פסול ליה כלל: **הואיל וצורתה כל השנה כולה.** פי' בקונטרס אתלן מלאיתה משמתה הלכך מע"ג דקדושת הגוף היא לא מיפסלא בלינה מיהו מקדשה בכלי ליקרב גזור בה רבנן ליתה למלא אתי למיכשורי בשאר המתקדשים בכלי ולפי' אי לאפשר לה ליפסל אלא מדרבנן וקשה דבפרק הוליאו לו (יומא דף מח. ושם) גבי רב פפא חציה בחפיסת קטורת מהו ופשיט לה מהא דאמר ר"ע הסלת והלבונה והגחלים והקטורת שאם נגע בטבול יום במקומן פסל את כולן ומדפסיל בטבול יום פסלה נמי ליתה ומדפסלה ליתה פסלה נמי מחשבה והקשה בקונטרס אם לאמתי לא מייתי רחיה מהכא לפסלה ליתה וליכא למימר דהתם מייתי רחיה דמדאורייתא פסלה ליתה ומהכא ליכא לאוקומי דפסלה מדאורייתא דהא לפ"ה דהכא ע"כ לא פסלה אלא מדרבנן לכ"ע לפרש שאני קטורת הואיל וצורתה כל השנה כולה שעיקר מלותה בכך לעשותה כולה בחלת השנה ולאחר קידוש כף לאפשר למיפסלא מדאורייתא כשאר קרבנות ועוד כיון דיש שיעור להקרבת קטורת פרש שחרית ופרש ערבית אין כלי שרת מקדשה (ד) שלא מלאת כדאמרינן בס"פ בולב ועריבה (סוכה דף ב.) מי נמי אין כלי שרת מקדשים אלא בזמן שיפול ליפסל כדאמרינן בס"פ שתי הלחם (מנחות דף ק.) ע"ג דבס"פ בולב ועריבה גריך לומר דמילוי ערב שבת חשיב בזמן לפי שע"ח למלאות בשבת גבי מכמתא חשיב לפסח והשתא אתי שפיר דלא מצי למידק מהכא דפסלה ליתה מדאורייתא אבל מהאי מוכא שפיר דפסלה מדאורייתא מידי דהוה מטבול יום דפסל מדאורייתא מדפסל לפיל ע"י לינוף כלי ואע"ג דטבול יום חמיר דפסיל מצנתה למכמתא קידוש כף חשיב גבי ליתה כנתינה למכמתא לטבול יום ועי"ל דלאו מדפסול טבול יום דייק פסול ליתה אלא כלומר מדפסול ע"י לינוף כלי אלמא גריך הקטרה לכלי דכשהין גריך לכלי אין כלי מגרפו ואפי' הוי לינוף כלי מדרבנן לא גריך לכלי מדאורייתא וכיון דבעי כלי ע"כ פסלה ליתה כדאייק בפרק התכלת (שם דף נא.) על מחבת מלמד שטעונה כלי אי אפי לא מחמוה מיפסלא בלינה אבל קשה דתפשוט מיפשיט דהכא דפסלה דאורייתא דקתני ותייבין עלייהן משום נותר דמשמע דקאי נמי אקטורת ועוד דקתני ופיגול אין בהן לפי שאין להס מתירין ואי לא מיפסלא מחשבה תיפוק ליה דלא פסלה מחשבה: **מכל** מקום קשיא. תימה אי מכמתא מיקדשא קדושת הגוף ע"כ היכי אמר בערכין (דף י.) גבי מכמתא שניקבה (ה) ושטברה ושלחו חומנין מאלכסנדריא של מלריס ותקנוה אמר זוטרה (דף פח.) כלי שרת שנשברו אין מתקנין אותן ושניקבה אין מתיכין לחומה אבל לאין עניות במקום עשירות וי"ל דמכמתא של משה שאני שהיתה מפעמת ביותר וי"מ דוחקי לן היתה כלי שרת אלא שהקטורת היה קדוש קדושת הגוף בדבורו שהיה אומר יהא זה קטורת היה מל עליה קדושת הגוף אבל כתיבה במכמתא שהיה רלוי להקטיר כמו הבהמה שהיה קדושה כשאומר יהא זה לעולה יהא זה למחתת וכי מצני לעיל שאני קטורת דקדושת דמיס היא ס"ק דכשאומר יהא זה לקטורת לא חיל עלה קדושת הגוף: **פר ושעיר של יום הכפורים.** פי' בקונטרס דלכך יצאו אלא חוץ לגבה הבאה אלא משום תרומה יצנה ובפ' שני שעיריס (יומא דף סה.) ליתא למתקנא הכי אלא מתקיין דלא בעינן מדשה אלא למלוה ולעמת דיצאו אלא משום דחייסינן למתקנה:

דקדושת דמים הוא אלא מעתה לא תפסל בטבול יום אלמה תניא נתנה במכמתא נפסלת בטבול יום וכי תימא כל קדושת דמים מיפסלי בטבול יום והתנן (ו)א המנחות מועלין בהן משהוקדשו קדשו בכלי הוכשרו ליפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים ובלינה קדשו בכלי אין לא קדשו בכלי לא אלא מאי קדושת הגוף היא אלא מעתה תיפסל בלינה אלמה (ז)תנן הקומץ והלבונה והקטורת ומנחת כהנים ומנחת כהן משוח ומנחת נסכים מועלין בהן משהוקדשו קדשו בכלי הוכשרו ליפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים ובלינה קדשו בכלי אין לא קדשו בכלי לא אמר ליה לינה קאמרת שאני קטורת הואיל וצורתה בכל השנה כולה מ"מ קשיא וכי קדושה שבהן להיכן הלכה אמר רבה (ח)ב"לב בית דין מתנה עליהן אם הוצרכו הוצרכו ואם לאו יהיו לדמיהן א"ל אביי (ט)והא מר הוא דאמר ג'הקדיש זכר לדמיו קדוש קדושת הגוף לא קשיא הא דאמר לדמי עולה הא דאמר (י)לדמי נסכים איתיביה אביי (יא)פר ושעיר של יום הכפורים שאבדו וכן

ל א מיי' פ"ג מהל' מעילה הלכה ז:
לא ב מיי' פ"ד מהל' שקלים הל' יג יג:
לב ג מיי' פ"ב מהל' ערכין הלכה יד:

רבינו חננאל

דקדשי דמים הוא ולאו קדושת הגוף. והתמידים קדושתן קדושת הגוף היא: אי הכי אמאי נפסלת הקטורת במגע טבול יום מעת שנתנה למכמתא לשוחקה ועדיין לא קדשה. וכי תימא כל דבר שהוא קדושתו קדושת דמים נפסלת במגע טבול יום. והתנן במס' מעילה פ"ב המנחות מועלין בהן משהוקדשו קדשו בכלי הוכשרו ליפסל בטבול יום כו'. אם קדשו בכלי הן נפסלין ואם לא קדשו בכלי שרת אין נפסלין. הנה קדושת דמים הן אלו המנחות ואינן נפסלין בטבול יום. קאמינא היכא דא"ל לדמי עולה קדוש הוא עצמו לעולה. אבל המקדיש לדמי נסכין לא קדיש אלא לדמיו. ומותיב עליה אביי מפר ושעיר יום הכפורים שאבדו

ע) עי' תוס' ערכין ה' ע' ד"ה וכו'.

א) מעילה ט"ו, ב) סס ר"י, ג) [כתובות קו: ממחות עט:], ד) ממורה יח: [ועי' יט: ערכין ה. כתובות יד:], ה) [עי' תוס' ממורה יט: ד"ה ואת לומרכם], ו) יומא נ. סה. סוריות ו. [לקמן יב.], ז) ל"ל בפיסת.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה קדשו וכו' וע"ש מדתניא לעיל: (ב) ד"ה הואיל ופותה כל השנה. לעולם במכתשת קדושת הגוף ובלינה היינו טעמא דלא מיפסל לפי שאינה מגעה את מלאיתה: (ג) תוס' ד"ה גלח וכו' בסיפא. ע"ש בע"ג דמנחות ד' כג ע"ש פרש"י ניסא כלי שסה טולין מגעה ומסוס ס"ם המזבח מקדש מגעם דסם גורסי' סיסא: (ד) ד"ה מ"מ וכו' גבי מכמתא שניקבה ושלחו כל"ל: אלא הראוי וכ"ל: (ה) ד"ה מ"מ וכו' גבי מכמתא שניקבה ושלחו כל"ל ותיבת ושבברה ממחק:

גליון הש"ס

גמ' לדמי נסכים. עי' מיר ד' כו ע"ג תוס' ד"ה אבל:

מוסף רש"י

המנחות מועלין בהן משהוקדשו. בפר (מעילה ס.). ומנחת כהנים. לכתיב וכל מנחת כהן כליל תהיה (שם י.). ומנחת כהן משוח. היינו מציתי כהן גדול (שם). ומנחת נסכים. היינו מנחה הבאה עם הזבח שיש בו נסכים, לתין בו שיריים, דכל הני לדמעי כליל ניהו (שם). מועלים בהן משהוקדשו. קדושה פה בעלמא (שם). לב בית דין. של סנהס (מנחות עט: מכת"י). הקדיש זכר לדמיו. אינ, דמיו עולה (ערכין ה.) שימכרו ויביא בדמיו עולה (בכורות יד: תמורה יא:). אי אפשר (תמורה יט:). ולכאי נקט רבא זכר, דנעולה מיירי רבא ונקבה לא חזיא לעולה ולינא למימר קדשה קדושת הגוף (תמורה יא:). אי לאפשר לכאי נקט זכר דחזי לעולה משום דרובא דמיני קרבן עולה מינהו (בכורות יד:). קדוש קדושת הגוף. והוא עלמו יקרב עולה, דמינו דמתם ליה קדושת דמיס מחמת ליה קדושת הגוף כולא הואיל והוא חזי לגופיה (ערכין ה. וכנ"ל תמורה יט:). ואינו יכול למוכרו כולא הואיל והוא לגופיה חזיא לעולה (תמורה יא:). והפריש אחרים תחתיהם. ומקבלו בהן ואמר כך ממקנו כאמורים (הוריות ג.).